

Π & Φ

Περιοδικό Ενημερωτικό Δελτίο
του Τμήματος Περιβάλλοντος,
Πανεπιστήμιο Αιγαίου

15^ο Συνέδριο Ζωογεωγραφίας & Οικολογίας

Το 15^ο Συνέδριο Ζωογεωγραφίας και Οικολογίας της Ελλάδας και Γειτονικών Περιοχών πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου από τις 15 έως τις 20 Οκτωβρίου. Το Συνέδριο διοργάνωσε η Ελληνική Ζωολογική Εταιρία, το Εργαστήριο Διαχείρισης Βιοποικιλότητας του Τμήματος Περιβάλλοντος και το Τμήμα Ωκεανογραφίας και Θαλάσσιων Βιοεπιστημών. Επικεφαλής της Επιστημονικής και Οργανωτικής Επιτροπής ήταν ο **Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Περιβάλλοντος Τριαντάφυλλος Ακριώτης** και ο Καθηγητής Δρόσος Κουτσούμπας από το Τμήμα Ωκεανογραφίας και Θαλάσσιων Βιοεπιστημών. Το επιστημονικό πρόγραμμα του συνεδρίου περιλάμβανε θεματικές που σχετίζονται με τη Συστηματική, τη Φυλογένεση, τη Βιογεωγραφία, την Οικολογία, την Εξέλιξη και τη Διατήρηση των ειδών στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και της Ανατολικής Μεσογείου. Το Συνέδριο περιλάμβανε επίσης κεντρικές ομιλίες από διεθνούς κύρους επιστήμονες, όπως του Καθηγητή Thord Fransson, από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Στοκχόλμης, με θέμα την επίδραση της κλιματικής αλλαγής στην μετανάστευση των πτηνών, του Καθηγητή Στέλιου Κατσανεβάκη, από το Τμήμα Ωκεανογραφίας και Θαλάσσιων Βιοεπιστημών που παρουσίασε τις εισβολές ειδών στη Μεσόγειο θάλασσα στο πλαίσιο της κλιματικής αλλαγής, του Καθηγητή Federico Morelli από το Πανεπιστήμιο Επιστημών της Ζωής της Πράγας με θέμα την επίδραση της αστικοποίησης στην ποικιλότητα της ορνιθοπανίδας στις Ευρωπαϊκές πόλεις και του Ομότιμου Καθηγητή του Πανεπιστημίου Κρήτης Λευτέρη Ζούρου που ανέλυσε, από την σκοπιά της Εξελικτικής Βιολογίας, την ανάπτυξη της συνεργασίας και του ανταγωνισμού στις ανθρώπινες κοινωνίες. Μετά δυο χρόνια αναστολής λόγω πανδημίας, το συνέδριο ικανοποίησε όχι μόνο για την οργανωτική αρτιότητα και επιστημονική ποιότητα αλλά και για την επιστροφή στην κανονικότητα.

Περιεχόμενα

15 ^ο Συνέδριο Ζωογεωγραφίας και Οικολογίας	1
Δημοσιεύσεις	2
Φοιτητική Ημερίδα για Διαχείριση Αποβλήτων	3
Ημερίδα για τη διαφυγή αποβλήτων και μικροβίων από τα νοσοκομεία	3
Το Τμήμα Περιβάλλοντος στο Athens Science Festival	4
Νέοι Διδάκτορες	4
Η ΑΠΟΦΟΙΤΟΣ: Ναταλία Σιετή	5
Συνάντηση των πρώτων αποφοίτων του Τμήματος	5
Mednight στη Μυτιλήνη	6
Βραβείο Εξαιρετης Διδασκαλίας	6
Βραβεία Αριστείας Φοιτητών	7
BIBΛΙΟ: Η ελευθερία των Ορίων	7

**Το επόμενο τεύχος του 'Π&Φ'
θα κυκλοφορήσει τον
Ιούνιο 2023.**

Συντακτική Επιτροπή:

Κώστας Θεοδώρου
Όλγα-Ιωάννα Καλαντζή
Ιωσήφ Μποτετζάγιας

Δημοσιεύσεις

Agathokleous, E., Barceló, D., Aschner, M., Antunes Azevedo, R., Bhattacharya, P., Costantini, D., Cutler, G.C., De Marco, A., Docea, A.O., Dórea, J.G., Duke, S.O., Efferth, T., Fatta-Kassinos, D., Fotopoulos, V., Ginebreda, A., Guedes, R.N.C., Hayes, A.W., Iavicoli, I., **Kalantzi, O.I.**, Koike, T., Kouretas, D., Kumar, M., Manautou, J.E., Moore, M.N., Paoletti, E., Peñuelas, J., Picó, Y., Reiter, R.J., Rezaee, R., Rinklebe, J., Rocha-Santos, T., Sicard, P., Sonne, C., Teaf, C., Tsatsakis, A., Vardavas, A.I., Wang, W., Zeng, E.Y., Calabrese, E.J. (2022). Rethinking Subthreshold Effects in Regulatory Chemical Risk Assessments. *Environmental Science and Technology*, 56, 11095–11099. <https://doi.org/10.1021/acs.est.2c02896>

Arvaniti O.S., Arvaniti E.S., Gyparakis S., Sabathianakis I., Karagiannis E., Pettas E., Gkotsis G., Nika M.C., Thomaidis N.S., Manios T., **Fountoulakis M.S.**, **Stasinakis A.S.** (2023) Occurrence of pharmaceuticals in the wastewater of a Greek hospital: combining consumption data collection and LC-QTOF-MS analysis. *Science of the Total Environment* 858, 160153.

Hale, S.E., **Kalantzi, O.I.**, Arp, H.P.H. (2022). Introducing the EU project ZeroPM: zero pollution of persistent, mobile substances. *Environmental Sciences Europe*, 34 (1), 1-3

Iliopoulou A., **Zkeri E.**, Panara A., Dasenaki M., **Fountoulakis M.S.**, Thomadis N.S., **Stasinakis A.S.** (2022) Treatment of different dairy wastewater with *Chlorella sorokiniana*: removal of pollutants and biomass characterization. *Journal of Chemical Technology and Biotechnology* 97, 3193–3201. <https://doi.org/10.1002/jctb.7188>

Jakovljević K., Bani A., Pavlova D., Konstantinou M., **Dimitrakopoulos P.G.**, Kyrkas D., Reeves R.D., Mišljenović T., Tomović G., van der Ent A., Baker A.J.M., Bačeva Andonovska K., Morel J.L., Echevarria G. (2022). Hyperaccumulator plant discoveries in the Balkans: accumulation, distribution, and practical applications. *Botanika Serbica* 46 (2): 161-178. <https://doi.org/10.2298/BOTSERB2202161J>

Kalantzi, O.I., Castorina, P., Gunier, P.B., Kogut, K., Holland, N., Eskenazi, B., Bradman, A. (2023). Determinants of organophosphorus pesticide urinary metabolite levels in pregnant women from the CHAMACOS cohort, *Science of The Total Environment*, 854, 15855. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2022.158551>

Koutsovili E., Tzoraki O., Kalli A., Provas S., **Gaganis P.** (2022). Participatory approaches for planning nature-based solutions in flood vulnerable landscapes, *Environmental Science and Policy*, 140 (2023) 12–23: <https://doi.org/10.1016/j.envsci.2022.11.012>

Lalas K., Arvaniti O.S., **Zkeri E.**, Nika M.C., Thomaidis N.S., Mantzavinos D., **Stasinakis A.S.**, Frontistis Z. (2022) Thermally activated persulfate oxidation of Ampicillin: kinetics, transformation products and ecotoxicity. *Science of the Total Environment* 846, 157378. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2022.157378>

Skouloudis A., Malesios C., **Lekkas D.F.**, Panagiotopoulou A. (2022) Consumer Preferences in Greece for Bio-Based Products: a Short Communication. *Circular Economy and Sustainability*, 1-12. <https://doi.org/10.1007/s43615-022-00215-4>

Skouloudis A., Leal Filho W., Deligiannakis G., Nikolaou I., Vouros P., **Evangelinos K.** (forthcoming) Coping with floods: impacts, preparedness and resilience capacity of Greek MSMEs in flood-affected areas. *International Journal of Climate Change Strategies and Management*. <https://doi.org/10.1108/IJCCSM-09-2022-0122>

Skouloudis A., Leal Filho W., Vouros P., Evangelinos K., Nikolaou P., Deligiannakis G., Tsalis T. (2022) Assessing Greek small and medium-sized enterprises' flood resilience capacity: Index development and application. *Journal of Flood Risk Management*, e12858. <https://doi.org/10.1111/jfr3.12858>

Sotiropoulou M., **Stefanatos A.**, **Schiza S.**, **Petousi A.**, **Stasinakis A.S.**, **Fountoulakis M.S.** (2023) Removal of microfiber in vertical flow constructed wetlands treating greywater. *Science of the Total Environment* 858, 159723. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2022.159723>

Stamatis, M., Hatzianastassiou, N., **Korras-Carraca, M. B.**, **Matsoukas, C.**, Wild, M., Vardavas, I. (2022). Interdecadal Changes of the MERRA-2 Incoming Surface Solar Radiation (SSR) and Evaluation against GEBA & BSRN Stations, *Appl. Sci.* 2022, 12, 10176, <https://doi.org/10.3390/app121910176>

Zevgolis Y., **Sazeides Chr.**, **Zannetos St.**, **Grammenou V.**, **Fyllas N.**, **Akriotis Tr.**, **Dimitrakopoulos P.G.**, **Troumbis A.Y.** (2022). Investigating the effect of resin collection and detecting fungal infection in resin-tapped and non-tapped pine trees, using minimally invasive and non-invasive diagnostics. *Forest Ecology and Management*, 524: 120498, <https://doi.org/10.1016/j.foreco.2022.120498>

Zevgolis, Y.G.; **Alsamail, M.-Z.**; **Akriotis, T.**; **Dimitrakopoulos, P.G.**; **Troumbis, A.Y.** (2022). Detecting, quantifying, and mapping urban trees' structural defects using infrared thermography: implications for tree risk assessment and management. *Urban Forestry & Urban Greening*, 27691, <https://doi.org/10.1016/j.ufug.2022.127691>

Ημερίδα Φοιτητών του Τμήματος μας σχετικά με τη Διαχείριση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων και Λυμάτων

- Ποιες είναι οι σημερινές προτεραιότητες της χώρας στον τομέα της Διαχείρισης Αποβλήτων;
- Πώς θα επιτύχουμε μεγαλύτερα ποσοστά ανακύκλωσης;
- Μπορούμε να παράγουμε κάτι χρήσιμο από τα απόβλητα;
- Ποια είναι η έρευνα που υλοποιεί το Τμήμα Περιβάλλοντος στον τομέα της Διαχείρισης Αποβλήτων και ποιες οι δυνατότητες εργασίας των αποφοίτων του;

Αυτά ήταν ορισμένα από τα ερωτήματα που συζητήθηκαν στην ημερίδα με θέμα τη «Διαχείριση των Αστικών Στερεών Αποβλήτων και Λυμάτων», που διοργάνωσε ο Φοιτητικός Σύλλογος του Τμήματος Περιβάλλοντος «Μιχάλης Μυρογιάννης» την Πέμπτη 27 Οκτωβρίου.

Κεντρικοί ομιλητές της εκδήλωσης ήταν ο κ. Μανώλης Γραφάκος, Γενικός Γραμματέας Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων (Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας) και ο Πρόεδρος του Τμήματός μας, Αναπληρωτής Καθηγητής κ. Νάσος Στασινάκης.

Χαιρετισμό απηύθυνε στην αρχή της εκδήλωσης ο Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Χαράλαμπος Αθανασίου και ο Κοσμήτορας της Σχολής Περιβάλλοντος Παναγιώτης Δημητρακοπούλος. Ακολούθησε συζήτηση με τους διδάσκοντες, τους φοιτητές και τους αποφοίτους του Τμήματος

Ομιλητές, διδάσκοντες και εκπρόσωποι του φοιτητικού συλλόγου του Τμήματός μας πριν την έναρξη της ημερίδας

Ημερίδα για την αντιμετώπιση διαφυγής φαρμάκων και μικροβίων από τα νοσοκομεία στο περιβάλλον

Οι δραματικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στην υγεία, στην οικονομία και στο σύνολο της κοινωνίας, έχουν καταδείξει πόσο σημαντική είναι η προστασία της δημόσιας υγείας. Ογδόντα περίπου χρόνια μετά την ανακάλυψη της πενικιλίνης από τον Alexander Fleming τα αντιβιοτικά χάνουν με αυξανόμενο ρυθμό την αποτελεσματικότητά τους καθώς τα μικρόβια που εκτίθενται σε αυτά σταδιακά αποκτούν αντοχή. Η ανάπτυξη της μικροβιακής αντοχής είναι ένα φυσιολογικό φαινόμενο, όμως η κατάχρηση των αντιβιοτικών έχει σαν αποτέλεσμα να επιταχύνεται η διαδικασία της μικροβιακής αντοχής. Σε ετήσια βάση στην Ευρώπη πάνω από 35.000 άνθρωποι πεθαίνουν από ανθεκτικά στα αντιβιοτικά βακτήρια, περισσότεροι κατά 10.000 από τους θανάτους σε αυτοκινητιστικά δυστυχήματα. Επιπλέον, τα τελευταία χρόνια ανιχνεύονται στα αστικά λύματα σημαντικές ποσότητες φαρμακευτικών ενώσεων καθώς και ανθεκτικών μικροβίων στα αντιβιοτικά. Μεγάλη συνεισφορά σε αυτό φαίνεται να έχουν τα νοσοκομεία καθώς τα υγρά απόβλητα, που παράγονται στον χώρο τους, καταλήγουν στα αποχετευτικά δίκτυα των πόλεων και τελικά μέσω των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων στο περιβάλλον. Η παρουσία φαρμάκων στο περιβάλλον ευνοεί την ανάπτυξη και άλλων ανθεκτικών μικροβίων που στη συνέχεια μπορεί να μολύνουν τα ζώα και τους ανθρώπους. Ερευνώντας το ζήτημα αυτό, πραγματοποιήθηκε την Παρασκευή 15 Ιουλίου 2022 στις εγκαταστάσεις του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Μυτιλήνη ημερίδα σχετικά με την Πράξη **T4H: «Επιτόπια Διαχείριση Νοσοκομειακών Υγρών Αποβλήτων με Στόχο τη Βελτίωση της Απόδοσης των Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων και της Αξιοποίησης των Εκρμών»** που είναι ενταγμένη στο Πρόγραμμα Συνεργασίας **Interreg V-A “Ελλάδα – Κύπρος 2014-2020”** και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΤΠΑ) και εθνικούς πόρους της Ελλάδας και της Κύπρου. Η Πράξη «στοχεύει στην πιλοτική εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογιών για την επιτόπια επεξεργασία των νοσοκομειακών υγρών αποβλήτων σε Ελλάδα και Κύπρο πριν αυτά καταλήξουν στο αποχετευτικό δίκτυο. Μέσα στο 2022 αναμένεται να ξεκινήσει η λειτουργία δυο πιλοτικών μονάδων για την επεξεργασία υγρών νοσοκομειακών αποβλήτων ενώ ταυτόχρονα θα πραγματοποιηθούν αναλύσεις φαρμακευτικών ουσιών και ανθεκτικών βακτηρίων στα λύματα ειδικά των νοσοκομείων αλλά και γενικά των πόλεων που βρίσκονται αυτά. Στην Πράξη συμμετέχουν το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου, η Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης-Αποχέτευσης Ηρακλείου, το Συμβούλιο Αποχέτευσεων Λάρνακας, το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο και το Διεθνές Ερευνητικό Κέντρο ΝΗΡΕΑΣ του Πανεπιστημίου Κύπρου. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επισκεφτείτε [την ιστοσελίδα της Πράξης](#).

Οι συμμετέχοντες την Ημερίδα

Athens Science Festival: 'Οι Κόσμοι του Αύριο'.

Το Τμήμα Περιβάλλοντος, για πρώτη φορά φέτος, συμμετείχε στο Athens Science Festival 2022, που διοργανώνεται κάθε χρόνο από τον εκπαιδευτικό οργανισμό "Επιστήμη Επικοινωνία - SciCo" σε συνεργασία με πλήθος ακαδημαϊκών, ερευνητικών φορέων και εκπαιδευτικών οργανισμών. Από 21 έως 23 Οκτωβρίου 2022, στην Τεχνόπολη Αθηνών, το κοινό της πρωτεύουσας είχε την ευκαιρία να έρθει σε επαφή με τους συναρπαστικούς κόσμους του αύριο και τις πλέον σύγχρονες εξελίξεις στους τομείς της Επιστήμης, της Τεχνολογίας, της Καινοτομίας και της Τέχνης.

Με το σλόγκαν "για_to_perivallon -σπούδασε περιβαλλοντολόγος", η δυναμική ομάδα διδασκόντων, φοιτητών και αποφοίτων του Τμήματος Περιβάλλοντος παρουσίασε σειρά πειραμάτων περιβαλλοντικής επιστήμης και τεχνολογίας στο πολυπληθές κοινό των επισκεπτών της έκθεσης. Μαθητές και μαθήτριες, εκπαιδευτικοί, γονείς και ενδιαφερόμενοι είχαν την ευκαιρία να μετρήσουν την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία των κινητών τηλεφώνων και τα

επίπεδα θορύβου από την ανθρωπογενή δραστηριότητα που απειλούν την υγεία του ανθρώπου και της άγριας ζωής. Με μεγάλο ενδιαφέρον διερεύνησαν την παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών στο πόσιμο νερό, έμαθαν για την μέθοδο τη δενδροχρονολόγησης και την αξιοποίηση της στην μελέτη της κλιματικής αλλαγής και περιηγήθηκαν στα περιπατητικά μονοπάτια του Μολύβου (Λέσβου) με τη βοήθεια του σχετικού application που αναπτύχθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος.

Η ακούραστη κοινότητα του Τμήματος, καθ' όλη τη διάρκεια του 3μέρου, ανέδειξε την ταυτότητα του επιστήμονα Περιβαλλοντολόγου και την πλούσια ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος στην αντιμετώπιση των σύγχρονων περιβαλλοντικών προκλήσεων. Ταυτόχρονα, συμμετείχε ενεργά στην περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση του κοινού (εκπαιδευτικών και μαθητών) μέσω του ειδικού, online κουίζ γνώσεων για το περιβάλλον και την επιβράβευση των νικητών.

Η παρουσία του Τμήματος στο ASF 2022 και ολοκληρώθηκε με την εκπαιδευτική δράση 'το Δέντρο του Περιβάλλοντος' για τους μικρούς επισκέπτες του φεστιβάλ. Τα παιδιά συζήτησαν με τους φοιτητές μας για το περιβάλλον, μοιράστηκαν τις σκέψεις τους κι άφησαν το πολύχρωμο 'αποτύπωμα' τους στο εικαστικό δέντρο που σχεδιάστηκε ειδικά για την περίσταση.

Το επιτυχημένο τριήμερο έκλεισε με μια πολύ όμορφη στιγμή από την ένωση πτυχιούχων περιβαλλοντολόγων. Με ένα μήνυμα μαζεύτηκαν παλιοί και νέοι απόφοιτοι, συστήθηκαν, συζήτησαν, μοιράστηκαν την αγάπη τους για το Τμήμα κι ενεργοποίησαν νέους διαύλους επικοινωνίας και σχέδια για την ανάδειξη του επαγγέλματος του περιβαλλοντολόγου.

Νέοι Διδάκτορες του Τμήματος Περιβάλλοντος

Μεταξύ Ιουλίου και Δεκεμβρίου 2022 αναγορεύτηκαν σε Διδάκτορες του Τμήματος οι κάτωθι:

Μάριος-Μπρούνο ΚΟΡΑΣ-ΚΟΡΑΣΑ: Προσδιορισμός της Επίδρασης των αερολυμάτων στο κλιματικό Ισοζύγιο Ακτινοβολίας με χρήση δορυφορικών δεδομένων και δεδομένων επανάλυσης

Κωνσταντίνος ΜΑΜΜΑΣ: Time Series Forecasting Under Distribution Shift in Environmental Applications

Δήμητρα ΣΥΡΟΥ: Environmental Governance: Aspects of Protected Areas' governance in Greece

Ευχόμαστε στους νέους συναδέλφους καλή σταδιοδρομία και ευόδωση όλων των στόχων τους.

BIO: Η **Ναταλία Σιετή** είναι απόφοιτη του Τμήματος Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου (2010) και κάτοχος Μεταπτυχιακού διπλώματος στη Μηχανική Περιβαλλοντικών Συστημάτων (University College London) και Διδακτορικού στους Χημικούς Μηχανικούς (University of Manchester) με ειδίκευση στα Βιώσιμα Βιομηχανικά Συστήματα. Από το 2007 έως σήμερα εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα, ενώ τα τελευταία χρόνια ανήκει στο στελεχιακό δυναμικό της Ernst&Young, μιας πολυεθνικής εταιρείας που δραστηριοποιείται στον τομέα της Κλιματικής Αλλαγής και της Βιωσιμότητας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Θυμάμαι στην αρχή των σπουδών μου, συχνά με ρωτούσαν πώς θα αποκατασταθώ επαγγελματικά. Η επαγγελματική μου πορεία με βρίσκει αυτή τη στιγμή στέλεχος σε πολυεθνική εταιρία συμβουλευτικής σε θέματα κλιματικής αλλαγής και βιωσιμότητας.

Με την αλματώδη ανάπτυξη της επιστήμης του Περιβάλλοντος, ο ρόλος του περιβαλλοντολόγου αποτελεί κυρίαρχη πρόκληση και σημαντική επαγγελματική ενασχόληση για τις επόμενες γενιές παρά το γεγονός ότι τα επαγγελματικά δικαιώματα του "περιβαλλοντολόγου" δεν είναι επαρκώς οριοθετημένα -σε αντίθεση με άλλα αντικείμενα.

Σχεδόν 35 χρόνια μετά την έναρξη λειτουργίας του, το Τμήμα Περιβάλλοντος είναι ακόμα πιο επίκαιρο. Η μετάβαση σε μια οικονομία μηδενικού άνθρακα, η πρόκληση της βιωσιμότητας, η αποδοτικότητα και η κυκλικότητα των πόρων, αποτελούν μερικά από τα ζητήματα τα οποία καλούνται να αντιμετωπίσουν οι σύγχρονοι επιστήμονες του περιβάλλοντος. Καινοτόμο και διεπιστημονικό το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου - στο τρίτο σε μέγεθος ελληνικό νησί - εδραίωσε τις περιβαλλοντικές σπουδές στην Ελλάδα. Στην ακριτική Λέσβο με τις ιαματικές πηγές, και την πολιτιστική της κληρονομιά, η φοιτητική ζωή αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της τοπικής κοινωνίας, η οποία με αγκάλιασε και με κέρασε τα αποστάγματά της.

Το πρόγραμμα σπουδών, μου έδωσε τα εφόδια να συνεχίσω με μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές στο εξωτερικό. Παρά τη συνεχή ενημέρωση και επαγγελματική εκπαίδευση, ουκ ολίγες φορές έχω επιστρέψει στις θεμελιώδεις γνώσεις του πρώτου πτυχίου. Οι περιβαλλοντολόγοι που αναζητούν εργασία, παρά το καίριο γνωστικό αντικείμενο, μπορεί να μη ξέρουν πού να απευθυνθούν όντας νέοι στο ρόλο τους: το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, πιστεύω ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας, προσφέρει υψηλού επιπέδου εκπαίδευση, προοπτικές άσκησης και πολυάριθμες ευκαιρίες επαγγελματικής ανάδειξης.

Συνάντηση των πρώτων αποφοίτων του Τμήματος Περιβάλλοντος στη Μυτιλήνη

Μυτιλήνη, Σάββατο 17 Οκτωβρίου 1987, στο Κομνηνάκειο, πραγματοποιήθηκε η πρώτη τελετή υποδοχής πρωτοετών στο Τμήμα Περιβάλλοντος. Μυτιλήνη, τριήμερο 28-30 Οκτωβρίου 2022, με την ευκαιρία των 35 χρόνων από την έναρξη των προπτυχιακών σπουδών στο Τμήμα Περιβάλλοντος, εισακτέοι του 1987 και των αμέσως επόμενων ετών έδωσαν ραντεβού. Από Βρυξέλες, Κοζάνη, Έδεσσα, Λάρισα, Βόλο, Μαντούδι, Αθήνα, Πάτρα, Κρήτη,... ταξίδεψαν και αντάμωσαν στη Μυτιλήνη.

Συχνά σε παρέες αποφοίτων μπαίνει, με νοσταλγική διάθεση, η πρόκληση μιας «εκδρομής» στη Μυτιλήνη. Ως μια ευκαιρία για ξανασμίξιμο και αναδρομή στα φοιτητικά χρόνια. Κάπως έτσι καμία εικοσαριά ταξίδεψαν στο νησί. Μαζί με τους «γηνεείς» συμμετείχαν περισσότεροι από τριάντα περιβαλλοντολόγοι στο reunion των 35 ετών. Φυσικά, το τριήμερο δεν μπορούσε παρά να περιλαμβάνει ουζοποσίες, μπαράκια και εκδρομές σε Αγιάσο, Μόλυβο και αλλού. Από το Τμήμα οργανώθηκε επίσκεψη στο Κομνηνάκειο και ξενάγηση στους χώρους του Τμήματος στο Ξενία. Η γενιά αυτή των Περιβαλλοντολόγων βίωσε το Τμήμα στην κλίμακα υποδομών του Κομνηνάκειου (δεν υπήρχε Ξενία τότε). Δόθηκε η ευκαιρία, το όραμα που τους περιέγραφαν οι καθηγητές τους τότε, να το δουν απτά, υλοποιημένο. Ένα Τμήμα με πλήρες πρόγραμμα σπουδών, μεταπτυχιακά, έρευνα και κανονικές υποδομές. Η επίσκεψη στο Τμήμα δεν θα μπορούσε να αφορά μόνο την γνωριμία με τις υποδομές. Σε μια «οικογενειακή συνάντηση» του Τμήματος, βρέθηκαν Περιβαλλοντολόγοι, ανακατεμένοι παλιοί απόφοιτοι με σημερινούς φοιτητές και διδάσκοντες, από εκείνους της πρώτης περιόδου του Τμήματος μέχρι εκείνους που πρόσφατα το στελέχωσαν. Ιδιαίτερα συγκινητική ήταν η συμμετοχή των διδασκόντων εκείνης της εποχής, ομότιμων, σήμερα, Καθηγητών Κώστα Χαλβαδάκη και Γιάννη Χατζόπουλου (με την σύζυγό του Νίνη) αλλά και του εν ενεργεία Καθηγητή Ανδρέα Τρούμπη.

Ζητούμενο της συνάντησης ήταν αφενός η ανατροφοδότηση των αποφοίτων για την θέση του Περιβαλλοντολόγου στην αγορά εργασίας και αφετέρου η αναζήτηση προτάσεων για τρόπους συμβολής των αποφοίτων στις τρέχουσες δραστηριότητες του Τμήματος και στην περεταίρω εδραίωση της ειδικότητας και του Περιβαλλοντολόγου. Η προγραμματισμένη για δύο ώρες συζήτηση, ξεπέρασε τις πέντε ώρες. Πλούσια η εμπειρία και έντονη η διάθεση των παρόντων να τη μοιραστούν. Κοινός παρονομαστής των τοποθετήσεων: τα ιδιαίτερα γνωρίσματα που χαρακτηρίζουν τον απόφοιτο (διεπιστημονική αντίληψη, μεθοδικότητα στην προσέγγιση) αλλά και η περιορισμένη αναγνώριση (θεσμική) και αναγνωρισιμότητα (επαγγελματική & κοινωνική) της ειδικότητας. Από τους παρόντες φάνηκε να υπάρχει διάθεση συνεισφοράς σε ενέργειες συμμετοχής αποφοίτων σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες (π.χ. φιλοξενούμενοι ομιλητές), στην καθοδήγηση τελειόφοιτων & νέων απόφοιτων κ.α. Για το μέλλον, η μεν παρέα των παλιών ανανέωσε το ραντεβού για νέο αντάμωμα (Βόλος 2023), το δε Τμήμα προσανατολίζεται στην οργάνωση και άλλων reunion καλύπτοντας και άλλες γενιές αποφοίτων. Πέρα από την συναισθηματική αξία τέτοιων συναντήσεων, το Τμήμα ανατροφοδοτείται με πολύτιμη πληροφορία, χρήσιμη για τις προσαρμογές του προγράμματος σπουδών και για τον σχεδιασμό ανάπτυξης του Τμήματος.

Συνάντηση των πρώτων αποφοίτων του Τμήματός μας με σημερινούς φοιτητές και διδάσκοντες

«Μεσογειακή Βραδιά Ερευνητή» ή απλά Mednigh

Την τελευταία Παρασκευή του Σεπτεμβρίου του 2022, στο πλαίσιο της «Ευρωπαϊκής Βραδιάς Ερευνητή» πραγματοποιήθηκε στη Μυτιλήνη μια ενδιαφέρουσα όσο και πρωτόγνωρη σε κλίμακα, δραστηριότητα γνωριμίας της ερευνητικής κοινότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου με την μαθητική κοινότητα του νησιού και με το κοινό της Μυτιλήνης. Με συντονιστή τον εκπαιδευτικό οργανισμό "Επιστήμη Επικοινωνία - SciCo" διοργανώθηκε η «Μεσογειακή Βραδιά Ερευνητή» ή απλά Mednigh. Στην πράξη αποτέλεσε μια ολόημερη γιορτή. Το πρωί, με συμμετοχή δεκάδων Σχολείων και περισσότερων των 500 μαθητών της Λέσβου (από Δημοτικά μέχρι και Λύκεια), ο Λόφος Πανεπιστημίου

βίωσε κλίμα φεστιβάλ. Εθελοντές φοιτητές και φοιτήτριες, φορώντας το διακριτικό μπλουζάκι της διοργάνωσης και το αυθεντικό τους χαμόγελο, ανέλαβαν δράση. Συνόδευσαν μαθητές και εκπαιδευτικούς στα διάφορα σημεία επίδειξης πειραμάτων που είχαν προετοιμάσει τα Τμήματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Μέσα σε εργαστήρια αλλά και σε εξωτερικούς χώρους του campus η μαθητική κοινότητα ήρθε σε επαφή με τον «ακαδημαϊκό χώρο», με παραδείγματα έρευνας, με υποδομές αλλά και με ανθρώπους. Το ίδιο απόγευμα τα έξι Τμήματα της Μυτιλήνης και αυτό της Λήμνου συμμετείχαν σε μια, πρωτότυπη για τα δεδομένα της πόλης, έκθεση που οργανώθηκε στην Πλατεία Σαπφούς, στο πιο κεντρικό σημείο της βόλτας και την διασκέδασης. Ειδικότερα το Τμήμα Περιβάλλοντος παρουσίασε έρευνα που αφορά στην πράσινη ενέργεια, την κλιματική αλλαγή, την επεξεργασία αποβλήτων, τις ακτινοβολίες και οργάνωσε βιωματική εμπειρία χρήσης μικροσκοπίου και σωστής ανακύκλωσης. «Είναι η καλύτερη μέρα της ζωής μου» ακούστηκε να λέει μαθητής Γυμνασίου, κατεβαίνοντας τις σκάλες του Ξενία Β. Υπερβολικός στον ενθουσιασμό του; Μπορεί. Το βέβαιο είναι ότι η επαφή με τον χώρο του Πανεπιστημίου του έθεσε μια νέα πρόκληση.

Η τοπική κοινωνία με την ευκαιρία των «εκθεμάτων» – πειραμάτων είχε την ευκαιρία να «δει» το Πανεπιστήμιο της πόλης της. Το

Πανεπιστήμιο, κυριολεκτικά, «κατέβηκε» στην κοινωνία. Αποτελεί τυπική αλλά και ηθική υποχρέωση του Δημόσιου Πανεπιστημίου, πόσο μάλλον του περιφερειακού, η εξωστρέφεια και η επαφή του με την κοινωνία. Η Μεσογειακή Βραδιά Ερευνητή μας έδειξε τον τρόπο!

Στον Επίκουρο Καθηγητή Κ. Θεοδώρου το Βραβείο Εξαιρετης Διδασκαλίας

2021-2022

Ο Επικ. Καθηγητής κ Κώστας Θεοδώρου

Το Τμήμα μας πρόσφατα καθιέρωσε την ετήσια απονομή ενός βραβείου στον διδάσκοντα/ουσα του Τμήματος ο/η οποί@ -μέσα από τις (ανώνυμες) αξιολογήσεις των φοιτητών μας- επιτυγχάνει την υψηλότερη βαθμολογία στα μαθήματά του/της. Με ιδιαίτερη χαρά ανακοινώνουμε ότι το Βραβείο Εξαιρετης Διδασκαλίας για το ακαδημαϊκό έτος 2021-2022 απονεμήθηκε στον Επίκουρο Καθηγητή κ. Κωνσταντίνο Θεοδώρου -και η απονομή έλαβε χώρα κατά την πρόσφατη ορκωμοσία των πτυχιούχων μας.

Ο κύριος Θεοδώρου υπηρετεί στο Τμήμα Περιβάλλοντος από το 2002 και διδάσκει τα μαθήματα του Προγραμματισμού Η/Υ, της Γενετικής Πληθυσμών και της Βιολογίας της Διατήρησης. Κατέχει διδακτορικό δίπλωμα από το Πανεπιστήμιο Pierre et Marie Curie (Paris VI, Γαλλία). Στα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνονται η Εξελικτική Βιολογία και η Διατήρηση της Βιοποικιλότητας. Εκ μέρους

όλης της οικογένειας του Τμήματος Περιβάλλοντος, θερμά συγχαρητήρια στον εξαιρετο συνάδελφο!

Η απονομή του βραβείου από τον Πρόεδρο του Τμήματός μας

Βραβεία Αριστείας Φοιτητών

Κατά την ορκομοσία των αποφοίτων μας το Δεκέμβριο 2022, απονεμήθηκαν τα εφετινά (2022) Βραβεία Αριστείας στους προπτυχιακούς φοιτητές μας των οποίων μέρος της πτυχιακής -ή άλλης ερευνητικής- εργασίας τους κατά τη διάρκεια των σπουδών του, δημοσιεύτηκε ως άρθρο σε ξενόγλωσσο επιστημονικό περιοδικό. Συγκεκριμένα:

Στην κα **Μαρία Ζηνοβία Αλσαμαήλ**, για τη δημοσίευση:
Zevgolis Y.G., **Alsamail M.-Z.**, Akriotis T., Dimitrakopoulos P.G. & Troumbis A.Y. (2022) Detecting, quantifying, and mapping urban trees' structural defects using infrared thermography: implications for tree risk assessment and management. *Urban Forestry & Urban Greening*, Volume 75, 127691

Στον κ. **Ανάργυρο Γεωργίου**, για τη δημοσίευση:
Vakalis S., **Georgiou A.**, Moustakas K. & Fountoulakis M. (2022). Assessing the effect of hydrothermal treatment on the volatile solids content and the biomethane potential of common reed (*phragmites australis*), *Bioresource Technology Reports*, 17, 100923

Στη κα **Βενετία Γραμμένου**, για τη δημοσίευση:
Zevgolis Y.G., Sazeides C.I., Zannetos S.P, **Grammenou V.**, Fyllas N.M., Akriotis T., Dimitrakopoulos P.G., Troumbis A.Y., (2022). Investigating the effect of resin collection and detecting fungal infection in resin-tapped and non-tapped pine trees, using minimally invasive and non-invasive diagnostics. *Forest Ecology and Management*, Volume 524, 120498

Στην κα **Ραφαέλα Σταγιοπούλου**, για τη δημοσίευση:
Sarrou E., Doukidou L., Avramidou EV, Martens S., Angeli A, **Stagiopoulou R.**, Fyllas NM., Tourvas N., Abraham E., Maloupa E., Nianiou-Obeidat I., Ganopoulos I., Krigas N. (2022). Chemodiversity is closely linked to genetic and environmental diversity: Insights into the endangered populations of the local endemic plant *Sideritis euboea* Heldr. of Evia Island (Greece). *Journal of Applied Research on Medicinal and Aromatic Plants*, 100426

Στην κα **Αλεξάνδρα Παγώνη**, για τη δημοσίευση:
Pagoni, A., Arvaniti, O.S., Kalantzi, O.I. (2022). Exposure to phthalates from personal care products: Urinary levels and predictors of exposure. *Environmental Research*, 212, 113194

Εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια στους διακριθέντες και ευχόμαστε κάθε επιτυχία στην μελλοντική επιστημονική τους πορεία!

BIBΛΙΟ Η Ελευθερία των Ορίων: Από την Αρχαία Ελλάδα στην εποχή της Κλιματικής Αλλαγής, Γιώργος Καλλής (Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης, 2022)

Η έκφραση "ελευθερία των ορίων" ενέχει, εκ πρώτης όψεως, μια αντίφαση: Πώς είναι δυνατόν την ελευθερία μας να την εγγυώνται τα όρια που εμείς οι ίδιοι θέτουμε σ' αυτήν; Στο πλαίσιο της κυρίαρχης κουλτούρας της εποχής μας, που πρεσβεύει την αέναη οικονομική ανάπτυξη και βλέπει τη μεγέθυνση και τη γιγάντωση ως πεπρωμένο των σύγχρονων κοινωνιών, τα όρια φαντάζονται όντως σαν ένας εξωγενής καταναγκασμός τον οποίο καλούμαστε να υπερβαίνουμε διαρκώς. Η πραγματικότητα όμως είναι αμείλικτη: η εξάντληση των φυσικών πόρων, οι αγροδιατροφικές κρίσεις, οι πανδημίες, η κλιματική αλλαγή, ακόμη και πόλεμοι που επαναφέρουν το φάσμα της πυρηνικής καταστροφής, μας επιβάλλουν να αναστοχαστούμε πάνω στην έννοια των ορίων και της ελευθερίας τους. **Ο Γιώργος Καλλής, Καθηγητής στο Αυτόνομο Πανεπιστήμιο της Βαρκελώνης και διδάκτορας του Τμήματος Περιβάλλοντος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου** - αφαιρώντας από την έννοια των ορίων τη δυσόιση χροιά που της έχει προσδώσει ο μαλθουσιανισμός- υπερασπίζεται το όραμα ενός κόσμου διαφορετικού, που θα συναντά την ελευθερία του εντός των ορίων. Αντλώντας παραδείγματα από την αρχαία ελληνική εμπειρία αλλά και από τις παραδόσεις της Ανατολής, από τους Ρομαντικούς του 19ου αιώνα ως το σύγχρονο οικολογικό κίνημα και από τον φεμινισμό ως το πρόσφατο ρεύμα της αποανάπτυξης, αναδεικνύει την ανάγκη να διαλύσει ο σύγχρονος Δυτικός άνθρωπος τη -συνυφασμένη με το κυρίαρχο καταναλωτικό μοντέλο- φαντασίωση περί απεριόριστης ανάπτυξης και να ενστερνιστεί την ιδέα του αυτοπεριορισμού ή, καλύτερα, της αυτο-οριοθέτησης: μπροστά σε ένα αβέβαιο μέλλον, πρόοδος σημαίνει να συνειδητοποιήσουμε συλλογικά τα όριά μας. (Από την παρουσίαση στο οπισθόφυλλο του βιβλίου)

